

İSKENDER'İN ATI VE KAYBOLAN DEĞERLER

Antik Yunan yazarı Plutarkhos, Makedonyalı Büyük İskender'in heykeli dikilen ve adına altın para basılan atı Bukefalos'la olan efsanevi bağının nasıl oluştuğunu, bir atın nasıl efsaneleştiğini şöyle anlatır:

Büyük İskender'in babası Makedonya Kralı Philip'e güzel atlar ülkesi Kapadokya'nın en güzel atlarından biri hediye edilir. Büyük bir şölenin verildiği meydanda hediyeyi kabul eden Philip ata bir türlü yaklaşamaz. Kral'ın her ata binme denemesinde at şaha kalkar. Bunu gururuna yediremeyen Kral onu derhal vurmalarını emreder. Olan biteni olduğu yerde büyük bir dikkatle seyreden henüz çocuk yaştaki İskender'in, böylesine muhteşem bir atın vurulmasına gönlü razı gelmez. Atın kendisine verilmesi için babasına ricada bulunur. Kral, oğlunun bu isteğine başta karşı çıkar ancak araya İskender'in hocası Aristo girer ve çocuğun isteği kabul edilir. Philip müstehzi bir gülümsemeyle oğlunu yanına çağırır “Babasının yapamadığını şu küçük çocuk mu yapacak? Hadi görelim seni bakalım ne yapacaksın?” der.

İskender atın yanına hırsız adımlarla yaklaşır ve onu yelesinden tutarak sakinleştirmeye başlar ve onun yönünü güneşe çevirir. Ani bir hareketle ata binip güneşe doğru dört nala hareket eder. Tüm halkın şaşkın bakışları arasında göz açıp kapayıncaya kadar gözden kaybolurlar. İskender; atın kendi gölgesinden ürktüğü için korktuğunu, bundan dolayı huysuzlaştığını, kimseyi yanına yaklaştırmadığını fark etmiş; onun yönünü güneşe çevirerek bu korkuyu ortadan kaldırmıştır. Böylelikle bu atın sırtında onlarca yıl sürecek büyük fetihlere başlamıştır.

İnsanoğlunu diğer mahlukattan ayıran en önemli haslet; onun akleden, idrak eden bir varlık olmasıdır. Ancak zannımca insanı eşref-i mahluka yapan hasletlerin en önemlisi ise her insanın ayrı bir potansiyele sahip olmasıdır. Ezelde yaşamış, şu an yaşayan veya evette yaşayacak her insan farklı bir potansiyele sahiptir. Bu özellik hiçbir mahlukatta yoktur. Her canlının temel amacı hayatını idame ettirmek ve varlığını sürdürmektir. Ancak insanoğlu bunlardan farklı olarak mevcut potansiyelini ortaya çıkarmak ve kendini gerçekleştirmek amacını da taşır içinde.

Eğitim dediğimiz unsur da işte tam da burada devreye girmelidir. Eğitim, her insanın kendini gerçekleştirebilme potansiyelini ortaya çıkarmalı ve onu harekete geçirebilmelidir. Bir başka deyişle insanın potansiyel enerjisini kinetik enerjiye çevirebilme fırsatı sunmalıdır insana. İskender Atı'nın potansiyelini görmüş, kendini gerçekleştirmesinin önündeki engeli kaldırmış, sonsuza kadar yok olup gidecek bir değeri kazanmayı başarmıştır.

Kanaatimce ailenin, toplumun hatta tüm insanlığın en büyük sermayesi farklı potansiyele sahip insan gücüdür. Yetişmiş insan potansiyeli olmayan hiçbir millet, medeniyet yolunda ilerleyemez hatta daha kötüsü bir süre sonra yok olup gitmeye mahkum olacaktır. Bunun içindir ki en büyük maddi veya manevi yatırımın insana yapılması şarttır. Özgür, özgün, düşünebilen,

okuryazar bireylerin yetişmesi bu yatırımların başarısına bağlıdır.

Ülkemizde yaklaşık yirmi milyon öğrenci her yıl ders başı yapıyor. Genç nüfusumuz, birçok ülkenin toplam nüfusundan fazla. Elimizde müthiş bir insan sermayesi mevcut. Ülkenin, dolayısıyla insanlığın daha ileriye gitmesi bu genç potansiyellerin verimli kullanılmasıyla doğru orantılıdır.

Değerli bir madeni bulmak, onu oradan çıkarıp işlemek için yıllarca hazırlık yapılıyor. Amaç; madeni çıkarmak, işlemek ve onu değerli kılmaktır. Bu sayede maden metaya dönüşür ve onu çıkaranlara fayda sağlar. Bu minvalde eğitim sistemimizin ve dahi eğitimcilerimizin her insandaki farklı potansiyeli ortaya çıkarmak için meşakkatli bir yolculuğu göze alması gerekir. Aksi halde toprağın altında bekleyen değerlerimiz, kendilerini gerçekleştirilmeden ve bir değer kazanmadan tek tek yok olup gidecektir.

Bana göre eğitim sistemi ve eğitimcilerimiz, her bireyi tek tip yapmak yerine herkesin kendini özgürce ifade edebileceği, mevcut potansiyelini ortaya çıkarabileceği ortamı yaratmak için çaba göstermelidir. Unutulmamalıdır ki toplumu tek tip haline dönüştürmeye çalışan hiçbir sistem başarıya ulaşamamıştır, ulaşamayacaktır.

Ezcümle: Bir toplumun uygarlık yolunda söz sahibi olabilmesi için toplumdaki mevcut potansiyelleri ortaya çıkarıp, harekete geçirmeyi başarması şarttır. Aksi halde tarihin karanlık sayfalarına gömülmeye mahkumdur o toplum.

“Sizin her biriniz için ayrı bir yol ayrı bir yöntem belirledik. Allah dileseydi sizi tek tip bir topluluk yapabilirdi.” (Maide 48)

Kerim ŞİRİNOĞULLARI
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni